

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi naplap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz nordva 60 fill.
Pesti Ujlapal 1 óra 1 K.

A szakszervezetek a kultúra szolgálatában.

(F. M.) A természetnek a nap-sugár, a tiszta friss levegő, az emberi törekvéseknek a kultúra, az életője. Mindkettő nyomán virágok, élet, gyümölcs fakad. A kultúra az alapja a modern államoknak. Még pedig nem elég, ha egy nemzetnek egy pár okos embere, tudósa van. Nem elég, nem kultúra ez még. A műveltségnek közös dolognak kell lennie, a a közjólétnek közös tulajdonsággá kell fejlődnie, az egészségnek közegészségüggyé kell avansziroznia, hogy kultúra legyen egy államban.

Ez a végcélja az állam jóléti törekvésének. Ezt kellene legalább szem előtt tartaniok az államférfiaknak, akik az országok kultúrforrásait szabályozzák.

Az elterjedt egyesületi tevékenység, szövetkezeti munkálkodásnak a kultúra intenzívebbé tételében, általánosításában kétségtelen fontos szerep jut.

Ez a szakszervezeti léttől sem tagadható meg. Sőt. Ha valamely emberi egyesülés, alakulás szolgálja a kultúra terjesztését, akkor ezt első sorban a szakszervezet teszi meg.

Mikor a szakszervezetek nagy agitációval összegyűjtik a munkásságot, hogy előadásokkal, gyűlésekkel, sajtóval, könyvtárral, szakoktatással a munkásság öntudatát, kulturális szükségleteit kielégítse, akkor tiszteletreméltó munkát fejtettek ki, és nemcsak a munkásság specialis érdekeit, hanem a közjólétet is szolgálják. Így válik a szakszervezkedés a kulturális fejlődés leghatalmasabb és legnékülözhetetlenebb eszközévé.

Önállóságra nevelik a munkásságot, amely így lesz alkalmas a kultúra befogadására. Önálló gondolkodásu, igazságos, szociális érzésű jellemeket nevelni a szakszervezetek főfeladatai a gazdasági célok mellett

karaktereket alakítani! Megbízható, lelkiismeretes, munkaszerető generációt nevelni a jövőnek a szakszervezetek eminens feladata.

Ha ezeket a célokat csak egy apró lépésben szolgálják a szakszervezetek, akkor is babért érdemelnek.

A főkapitány úr figyelmébe.

Szerdán este a ker. szoc. szervezetek külön értekezletet tartottak. Csak a keresztényszocialista párt tagjai vettek részt és saját helyiségükben voltak.

Közben Nyisztor detektív társával megjelent a helyiségben és felelősségre vonta Frűhvirth Mátyás titkárt, hogy miért nem jelentették be a gyűlést a rendőrségen.

Frűhvirth alaposan kitanította a tolatkodó rendőrt, akinek az eljárása ellen tiltakozott a tagok előtt. Már másodszor történik meg, hogy a rendőrség az elnökség engedélye nélkül tolatkodik az egyesületi helyiségbe és békésen szórakozó tagjainkat zaklatják.

Figyelik a keresztényszocialistákat, mintha gyilkosok volnának.

Főkapitány urat nobilis és liberális embernek mondják és miért hagyja helyben akkor rendőrlégényeinek ezt a tolatkodását? A törvény szerint is magánhelyiségnek tekintik az egyesületi helyiséget, a főkapitányság határozata szerint pedig pártértekezleteket nem kell bejelenteni a hatóságoknak és ami megbeszélésünket annál inkább nem jelentettük be, mert hiszen valamennyien tagok vettek részt és saját helyiségünkben tartottuk összejöveteleinket.

Vagy a főkapitány ur liberalizmusa csak annak a bizonyos asztaltársaságnak és az egységes magyar pártnak szól, tőlünk azonban még a levegőt is elvonná. Ugy látszik nemcsak Kinában, hanem a művelt Európa közepében is keresztény üldözés

folyik, a hol „nobilis őszinteséggel“ kezelnek mindent.

Szeretnők, ha főkapitány ur tisztázná ezt a kérdést, vajjon engedélyével, megbizásával történnek-e ezek a zaklatások, amelyeket még Oroszországban is kozákfogásnak minősítenek.

Ker. szoc. szervezetek választmányi ülése.

A ker. szoc. szervezetek csütörtökön este választmányi ülést tartottak az összes szervezetek képviselőivel. Brassován Sándor nyitotta meg az ülést és meleg szavakban üdvözölte Székely János központi kiküldöttet. Majd Pállfy János, a tanoncosztály működéséről és a könyvtárról tette meg jelentését, Brassován Sándor pedig a szabószakcsoport működéséről beszélt. Nagy eredmény az, hogy egyes műhelyekben 150 százalékos béremelést vivott ki a szervezet tagjainak sztrájk nélkül. A tagok létszáma folyton emelkedőben van. A cipész-csoport nevében Dánér Antal terjesztette elő a működésüket, a fodrászok nevében Pruki József és Szőke Félix beszéltek. Tájköztatták részletesen a választmányt a csoport tevékenységéről. A műkedvelői szakosztályról pedig Pataky Géza terjesztett elő jelentést. Frűhvirth Mátyás pedig hosszabb beszédben foglalkozott a mozgalom állásáról társadalmi, politikai és gazdasági téren.

Beszámolt a szocialis iskola működéséről és a vasmunkások szervezkedéséről. Beszédjében megemlítette a szerdai estét, a népgyűléseket, a mulatságokat, a sajtóban tett előhaladást. A választásokról és végre a politikai mozgalomról számolt be, amely szeptemberben nagy fellendülésnek fogndulni. Ezek után Székely János felelt és tette meg észrevételeit a jelentésekre, amelyekről a legnagyobb elismeréssel szólt. Hosszu beszédben boncolgatta a jelentéseket és a jövőre vonatkozólag pedig a tanoncszervezkést tartja a legfontosabbnak, mert ezeket a fiatal iparimunkásokat kell erős, öntudatos keresztényszocialistákká nevelni. A lelkes és tartalmas beszédre Frűhvirth Mátyás felelt a szervezetek nevében és megköszönte a központi kiküldött fáradozását, majd biztosította a központot törhetetlen hűségükről. Ezután kisebb ügyek

elintézése után Brassován Sándor a kesői éjjeli órákban zárta be a választmányi ülést.

HIREK

Szombat
augusztus
10.

Róm. kath. Lőrinc
Protestáns Lőrinc
Gör. k. Hermolaus
Nap két 4 47. nyug 7
23 perckor. Hold két

9 ó. 45 perckor. Nyug. 9 ó. 51 perckor.

Snájdik kapitány.

Nagyszébenben az ott állomásozó tüzérezredben van egy Bryler nevű kapitány, aki valóságos kinzója a legénységnek. Most kapunk hírt, hogy a kapitány örületbe kergette Esküdt János köztüzért. Hónapokkal ezelőtt kezdte már piszkálni Esküdt Jánost, mert a képe nem tetszett neki. Több ször fogságba juttatta. Legutóbb pedig Esküdt söpört az istállóban, de mivel nagyon meleg volt, a gallérját letette. A kapitány feléje ment. Esküdt hamarosan a nyakára tette a gallért, hogy kifogástalan adjusztirungban legyen és ezért megkésett a szalutálásal. Erre a kapitány pofozni, titlegelni kezdte a szerencsétlen katonát. Egyesbe vitette, ahol az éjjel megőrült. A szerencsétlenről eleinte azt hitték, hogy szimulál, de mikor látták, hogy örvöngésében a fejét a falhoz verdesi, elszállították a kórházba.

Kíváncsiak vagyunk, hogy az ilyen snájdik brutális kapitánnyal mi történik. Az ilyenek aztán azt tartják magukról, hogy intelligens uriemberek. Ily körülmények köz nem lehet csodálkozni azon, ha az antimilitarista mozgalom folyton nagyobb tért hódít.

Eltűnt ügyvéd.

A kolozsvári lapok ma beszámolnak egy ottani fiatal ügyvéd eltűnéséről. Bencédi Andor ügyvéd már napokkal ezelőtt kérte nevét törölni az ügyvédi kamara lajstromából. Az utlevél kiváltás is azt bizonyítja, hogy Bencédi már régebben készült erre az eltűnésre. Eltűnésének okául rengeteg adosságát mondják.

Sikeres forradalom.

A Lokalanzeiger s a Frankfurter Zeitung táviratot kapott Üszküb elfoglalásáról. A sürgönyt Trieszten át kapták, az albán nemzeti bizottság adta föl tegnap hat órákor s tartalma a következő:

Az albán nemzeti sereg ma fényes ütközet után megverte a kormány csapatait és elfoglalta Üszküböt. Délután kongresszus lesz, a mely az albán nemzeti autonómiát fogja proklamálni.

Lukács László beszámolója.

A miniszterelnök beszámolója az egész munkapárt mozgósítva van. A beszámolóját 15-én fogja megtartani, de már 14-én különvontat fog Budapestről Nagyenyedre menni, hogy az érdeklődő képviselők kényelme biztosítva legyen. Munkapárti körökben kínos feltűnést keltett, hogy az egyes munkapárti képviselőkhez küldött felszólító leveleket a vezetőség nevében Kállay Tamás volt Justhpárti képviselő írta alá.

Genyéi tüzvész

Margitta melletti Genyét falucskában óriási tűz pusztított. Elsőnek Csarló János gazda háza gyuladt ki és nem-sokára 17 ház lángban állott. A füst éjszakai sötétségbe burkolta a falut. Csarló házában a lángok között maradt két fiatal leánykája, ezeknek megmentésére sietett a 62 éves Csarló János fiával Nisztorral, s sikerült is a bentlévőket megmenteniök, de mint az ablakon át kiadták a fiatal lányokat, az égő gerendák az életmentő hősökre szakadtak. Halálos sebekkel borítva huzták ki őket a romok alól. Hasonló szomorú sors érte Zsolca Illés napszámost és Hajas Demeter szolgalegényt. A tűzkárosultak, kiknek házai biztosítva nem voltak, koldusbotra jutottak.

Kellemetlen névmagyarosítás.

Jelteles Ödön temesvári kereskedő szerette volna idegenhangzású nevét Jakabira változtatni s eziránti kérését a belügyminiszteriumhoz küldte. A belügyminiszter a Jakabfi név használatát megengedte, de egyuttal eltiltja az Ödön név használatától és figyelmezteti, hogy csak az Izidor nevet viselheti mert így van bejegyezve a születési bizonyítványban. Most Jakabfi Izidor bizonyára szívesebben lenne Jelteles Ödön.

Szerencsétlenség gyakorlat közben.

A reimsi 22 dragonyezred harcszerű lövés gyakorlatot tartott, vasúti töltéseket és falakat robbantottak dinamittal. Egy a vasúti töltés alá helyezett dinamit töltény nem robbant, azt hitték, hogy a gyújtószinór kialudt. Az ezredes és egy kapitány a töltény hibáját akarta megnézni, de éppen abban a pillanatban, midőn felvenni akarták, felrobbant. Az ezredes és kapitány testét egészen szétrombolta a robbanás, husz katonára súlyosan megsebesült.

Elítélt suffragettek.

Egész Angliában nagy feltűnést keltett dublini esküdtbíróóság ítélete u. i. Gladys Evous és Mary Leigh suffragettek ötöt évi kényszermunkára ítélt. A suffragettek Royal Grand színházat akarták felgyújtani, hogy a miniszterelnök feleségével bennéjjen. A suffragettek lakácán nagymennyiségű puskaport és bombát találtak. Az esküdték 24-órás tanácskoztak a szigorú ítélet fölött. Ennél súlyosabb büntetéssel az utóbbi évtizedekben politikai bűnöst még nem sújtottak.

Lopás.

Szunyogszéken a napokban egy földmives házába beszélt egy pár vándorlegény. Reggel észrevette a földmives, hogy a szekrényei fel vannak törve és kézpénze eltűnt. A rendőrségen ma tette meg a feljelentést az ismeretlen tolvajok ellen. Adj a tótnak szállást, kiver a házadból.

Iskolakönyvek.

Iskolakönyvek olcsón bekötetnek Hentschel könyvkötészetében (Kapu-utca 72.)

Színház.

Nincs tovább!

Tegnap este mutatták be Földes Imre nének kitűnő darabját.

A darab eseményei Budapesten folynak le a jelenkorban és az elharapódzott hazárdjátékok világát tárják elénk. Nagy alaposággal és kitűnő megfigyelő érzéssel írta meg darabját Földes Imre, aki már több darabjával vonta magára a közfigyelmet.

Szintársulatunk kitűnően megfelelt hivatásának. Csak dicsérőleg szólhatunk a szereplőkről, akik legjobb tudásukat vitték bele az előadásba. Hercegh, Sziklai és Földvári remekül és jellemzően alakítottak. Fái Flóra pedig precíz és hatásos játékkal lepte meg a közönséget. Mindenki figyelmébe ajánljuk Földes Imre nagyszerű darabját.

TÁVIRATOK

Bochum aug. 9.

Az utolsó híradás szerint a bochum bányarobbanásnál eddig 120 halott van, 30 súlyosan megsebesült. 40—50 ember van még a bányákban eltemetve. Nagy nehézségekbe ütközik a mentési munkálat.

Bpest aug. 9

Az ellenzéki politikai körök a békés megegyezést lehetetlennek tartják. Általánosan az a nézet uralkodik, hogy csak egy megoldási mód marad hátra a munkaképtelen országgyűlést feloszlatni és új választásokat kiírni.

Bpest. aug. 9.

Azokat a híreket, mely szerint Nagyenyeden a miniszterelnök beszámolóját meg fogja akadályozni az ellenzék, légből kapottaknak jelentik ki. Heteken át azonban már erről suttognak a Nagyenyediek. Kíváncsiak vagyunk vajon ott is megunták-e Lukácsot! Mindenesetre prappáns és parázs s tüntetés lesz vasárnapon. A kormánypárti lapok cáfolnak mindent.

Szerkesztői üzenetek

K. Nem. Mi nem tartunk ettől. Érdeklődő. Intézkedtünk, hogy a keresztényszocialista párt programját megkapja. Köszönjük szives érdeklődését. F. J. Higye el, nem más, mint a tömeges fellépés használ. Tömegeket akarunk mozgósítani, amelyet egyedül tartunk imponáló megnyilatkozásnak. K. S. Miért haragszik? Meg árt az! Nem gondolja.

A lap szerkesztését felelős:

Frühvirth Mátyas.

Kiadja: A Kath. Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet.